

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyň: **a) V. S., a b) nezl. V. S.**, obě zastoupeny advokátem JUDr. Ing. Jiřím Klavíkem se sídlem Havlíčkova 99, Chrudim III., proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, PP 21/OAM, Praha 7, o kasační stížnosti žalobkyň proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, ze dne 22. 2. 2005, sp. zn. 53 Az 11/2004,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odměna advokáta JUDr. Ing. Jiřího Klavíka **se u r č u j e** částkou 1075 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelky“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, kterým byla zamítnuta jejich žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „žalovaný“) ze dne 25. 2. 2004, č. j. OAM-599/VL-20-08-2004, o zamítnutí jejich žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

Stěžovatelky v kasační stížnosti uplatňují důvod obsažený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), čímž namítají nesprávné posouzení právní otázky krajským soudem v předchozím řízení.

Stěžovatelky uvádějí, že o azyl na území ČR požádaly z důvodu obavy o život, kvůli ní se také bojí vrátit do své vlasti. Už v žádosti o udělení azylu ostatně první stěžovatelka uvedla, že se jejímu manželovi něco v podnikání nepodařilo a že mu vznikl velký dluh.

Z těchto důvodů stěžovatelky navrhují zrušit napadený rozsudek krajského soudu a zároveň žádají, aby byl jejich kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření pouze odkazuje na obsah správního spisu a uvádí, že jeho rozhodnutí bylo plně v souladu se zákonem. Žalovaný tedy považuje podanou kasační stížnost za nedůvodnou a navrhuje, aby byla zamítnuta. Zároveň navrhuje, aby nebylo vyhověno žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

V souzené věci Nejvyšší správní soud z předmětného správního spisu především zjistil, že řízení o udělení azylu bylo zahájeno dne 16. 2. 2004 na základě žádosti, v níž je jako důvod žádosti o azyl uvedeno, že manžel první stěžovatelky podnikal v Rusku v oboru prodeje dřeva, poté se mu v podnikání něco nepovedlo a dlužil 200 000 USD, které nedokázal zaplatit. Věřitelé začali vyhrožovat jemu i první stěžovateli, a to i smrtí jejich dítěte. Proto v roce 2002 odjela celá rodina do ČR. V roce 2004 se chtěli vrátit, ale byli varováni, že jim v Rusku stále hrozí nebezpečí. Totéž vyplývá i z protokolu o pohovoru k důvodům návrhu na zahájení řízení o udělení azylu ze dne 20. 2. 2004. I z tohoto pohovoru vyplývá, že z Ruska odešly obě stěžovatelky z obav před vyděrači, kteří jim vyhrožovali smrtí. Manžel první stěžovatelky byl i fyzicky napaden a první stěžovatelce se dokonce snažili vyděrači vytrhnout dítě z náručí. V ČR nepožádala první stěžovatelka hned o azyl, neboť se domnívala, že se zde bude moci usadit a vydělávat. O azyl požádala až po zjištění, že se do Ruska nebude moci vrátit. Se státními orgány neměla v Rusku žádné problémy.

Žalovaný předmětnou žádost o poskytnutí azylu zamítl svým výše označeným rozhodnutím ze dne 25. 2. 2004 jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, neboť shledal, že stěžovatelky neuváděly žádnou skutečnost svědčící o tom, že by mohly být pronásledovány z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Žalovaný v tomto zamítnutí uvedl, že pod důvody pronásledování podle tohoto ustanovení nelze podřadit ani snahu vyhnout se jednání neznámých osob v důsledku dluhů manžela první stěžovatelky, ani snahu legalizovat pobyt v ČR, aby zde mohly nadále zůstat. Jejich problémy v zemi původu byly zapříčiněny výhradně jednáním soukromých osob, navíc v ČR pobývaly již od roku 2002, takže jejich vstup do azylového řízení až v roce 2004 naznačuje účelovost jednání první stěžovatelky. Dále žalovaný neshledal ani podmínky umožňující udělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu.

Proti tomuto zamítavému rozhodnutí podaly stěžovatelky žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě odůvodněnou obecnými výtkami proti nesplnění některých náležitostí azylového řízení podle zákona č. 71/1967 Sb., správního řádu, a námitkou, že dle svého názoru splňovaly podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, minimálně pro vztažení překážky vycestování podle § 91 tohoto zákona. Po následném návrhu první stěžovatelky na přikázání věci Krajskému soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, byla tato věc tomuto soudu přikázána.

Krajský soud poté tuto žalobu svým výše označeným rozsudkem zamítl, když uvedl, že skutečnosti uváděné první stěžovatelkou nenasvědčují tomu, že by byla pronásledována z některého z azylově relevantních důvodů. Problémy stěžovatelek jsou soukromého rázu, navíc se první stěžovatelka ani nepokusila řešit své problémy se státními orgány své země

původu a nemožnost úspěšného řešení nebyla v řízení prokázána. Ze všech těchto důvodů krajský soud posuzovanou žalobu zamítl výše označeným rozsudkem napadeným touto kasační stížností.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde jsou stěžovatelky chráněny před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatelek žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je přijetí usnesení o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Hlavní námitka obsažená v kasační stížnosti směřuje proti tomu, zda bylo možno žádost stěžovatelek o azyl klasifikovat jako zjevně nedůvodnou ve smyslu § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, když první stěžovatelka od samého počátku uváděla, že jí bylo vyhrožováno kvůli nesplaceným dluhům jejího manžela.

Tuto otázku je pak nutno posoudit pohledem dosavadní judikatury Nejvyššího správního soudu. Ten se k problematice násilného vymáhání dluhů vyjádřil například ve svém rozsudku dopadajícím na prakticky shodnou skutkovou situaci ze dne 18. 12. 2003, sp. zn. 6 Azs 45/2003, kde jednoznačně uvedl: „*Strach vrátit se na Ukrajinu kvůli potížím s věřiteli ve vztahu k neuhrazenému dluhu jejího manžela, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu (§ 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.). Problémy se soukromými osobami nebyly zapříčiněny důvody pro azylové řízení významnými, tedy pronásledováním z důvodu rasy, národnosti, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávané politické názory, ale snahou o vrácení dlužné částky.*“ Vzhledem k tomu, že pronásledování popsané stěžovatelkami v jednotlivých dokumentech obsažených ve správním a soudním spise bylo zjevně pronásledováním ze strany osob, vůči nimž měl manžel první stěžovatelky finanční závazky, tedy osob jednoznačně soukromých; a vzhledem k tomu, že v kasační stížnosti není nijak uvedeno, proč by měla být skutková či právní kvalifikace provedená krajským soudem v rozsudku touto kasační stížností napadeném přehodnocena, nezbyvá zdejšímu soudu, než konstatovat, že k takovému přehodnocení nenašel na základě prozkoumaných podkladů důvod. Žádost stěžovatelek o azyl byla motivována výhradně snahou ukrýt se v ČR před vyděrači vymáhajícími po ní dluh jejího manžela a vyhrožujícími jí a její dceři. Tuto skutečnost ostatně stěžovatelky potvrzují i v kasační stížnosti, kterou na opakování tohoto tvrzení dokonce zakládají.

K takto zdůvodněným žádostem o azyl pak Nejvyšší správní soud uvedl již ve svém rozsudku ze dne 18. 12. 2003, sp. zn. 5 Azs 27/2003: „*Neuvádí-li žadatel o azyl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., jde o žádost zjevně nedůvodnou, kterou lze zamítnout podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu při dodržení lhůty uvedené v § 16 odst. 2 tohoto zákona.*“ Žalovaný tedy nepochybil, když žádost stěžovatelek o azyl zamítl jako zjevně nedůvodnou právě podle tohoto ustanovení, a krajský soud nepochybil, když žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl.

Lze proto uzavřít, že Nejvyšší správní soud v daném případě neshledal naplnění namítaného důvodu kasační stížnosti ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť - jak vyplývá ze shora uvedeného - v souzené věci nebylo shledáno, že by krajský soud nesprávně posoudil rozhodnou právní otázku.

Ze všech těchto důvodů Nejvyšší správní soud dospěl po přezkoumání kasační stížnosti k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatelky, které neměly v tomto soudním řízení úspěch, nemají právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a Ministerstvu vnitra náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Stěžovatelkám byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7, § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokáta JUDr. Ing. Jiřího Klavíka částkou 1x 1 000 Kč za jeden úkon právní služby – sepsání kasační stížnosti - a 1x 75 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b), § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů, celkem 1 075 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. března 2006

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu